

Motion till riksdagen 2009/10:C453

av Jan Lindholm m.fl. (mp)

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik

Sammanfattning

Regeringen renodlar sin brist på politik på det bostadspolitiska området genom att helt avskaffa politikområdet bostadspolitik. Miljöpartiet de gröna föreslår att bostadssociala mål återinförs i budgeten. Vi vill också att Boverket, som en del i miljömålsarbetet, inrättar ett kunskapsutvecklingsprogram för fysisk planering. Boverket tillförs också medel för ett kompetenscenter för bullerfrågor och för medel för att följa upp Betsiprogrammet. Vi vill återinföra fonden för fukt- och mögelskador och hissbidraget för tillgänglighetsanpassning.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en bostadssocial målsättning.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik:

<i>Miljoner kronor</i>		Anslagsförändringar		
Anslag		2010	2011	2012
2:1	Boverket	225	323	421
2:2	Radonsanering	5	5	5
Summa för utgiftsområdet		230	328	426

Fel! Okänt namn

Bostadspolitik

Bostadspolitiskt mål

Miljöpartiet anser att en av de viktigaste bostadspolitiska funktionerna, som har drivit den välfärdsutveckling vi haft i landet, har varit att se till att de som inte klarar att efterfråga bostäder enligt sina behov får den möjligheten. Det har i första hand handlat om barnfamiljer som oftast inte har tillräcklig ekonomi för att kunna efterfråga bostäder som fyller de behov barnen har. Vi anser att även studerande idag delvis utgör en grupp som inte har möjlighet att efterfråga rimlig bostandard.

Miljöpartiet menar att det tidigare målet för Bostadspolitiken fortfarande är aktuellt:

Alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och i en stimulerande och trygg miljö inom långsiktigt hållbara ramar. Boende- och bebyggelsemiljön skall bidra till jämlika och värdiga levnadsförhållanden och särskilt främja en god uppväxt för barn och ungdomar. Vid planering, byggande och förvaltning skall en ekologiskt ekonomiskt och socialt hållbar utveckling vara grunden för verksamheten.

Miljöpartiets uppfattning är att riksdagen åter igen måste upprätta bostadspolitiska ambitioner och kräver att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag till bostadspolitiska mål i linje med de citerade ovan. Detta bör ges regeringen till känna i enlighet med vad som föreslås i motionens första hemställanspunkt.

Byggande

Ett miljömålsanknutet kunskapsutvecklingsprogram

Miljömålsrådet har utvecklat tre strategier för att nå de 16 miljömålen. En av dessa är hushållningsstrategin som syftar till att skapa en god hushållning med mark, vatten och den bebyggda miljön. Vi måste sträva efter ett varsamt brukande och en miljöanpassning av samhällsplanering och byggande som leder till hushållning av befintliga värden och skyddar känsliga värden. Strategin berör i första hand målen Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö och God bebyggd miljö.

Miljömålsrådet konstaterar i sin utvärdering *Nu är det bråttom* att många kommuner och länsstyrelser har begränsade resurser och kompetens att arbeta enligt hushållningsstrategin genom att utveckla miljöhänsynen i planeringen. Rådet har därför lagt fram ett förslag om ett särskilt kunskapsutvecklingsprogram för att öka kompetensen om kopplingen mellan miljö och planeringsfrågor hos politiker och handläggare i kommuner och på länsstyrelser. Pro-

grammet syftar även till att utveckla engagemanget hos ideella krafter i den kommunala planeringen och uppnå ökat medborgarengagemang i de lokala miljöfrågorna.

De mål som regeringen anger inom området hållbart samhällsbyggande saknar helt detta perspektiv. Regeringens mål blir inte heller trovärdiga eftersom det saknas andra verktyg för att arbeta mot målen. Exempelvis blir målet om en hållbar utveckling av städer, tätorter och landsbygden verkningslöst när man samtidigt beskurit möjligheterna att med planinstrument förhindra lösningar som är ogenomtänkta ur ett klimatperspektiv.

Miljöpartiet föreslår ett miljömålsanknutet kunskapsutvecklingsprogram för fysisk planering. För detta anslår vi 200 miljoner kronor årligen 2010–2012 till Boverket.

Återinför hissbidraget

Alliansregeringen inledde sin nedmontering av välfärdsstaten med flera åtgärder på det bostadspolitiska området. Avskaffandet av hissbidraget var ett av dessa. Att kunna klara sig på egen hand när man blir äldre blir ett allt viktigare krav. Samtidigt vet vi att fler äldre kommer att vilja, eller tvingas, bo kvar i flerfamiljshus av olika standard vid en allt högre ålder. Följaktligen kommer hissar att behöva installeras i många av de hus som byggts utan hiss. Miljöpartiet anser därför att hissbidraget måste återinföras. Det är en samhällsekonomiskt mycket lönsam åtgärd eftersom det innebär att behoven av stöd och hjälp minskar. För ändamålet avsätter Miljöpartiet 100 miljoner kronor 2011 och 200 miljoner kronor 2012.

Bulleråtgärder

Idag utsätts alltför många för buller i sin närmiljö. Målet är en minskning av bullret med 5dBA utomhus vid bostadsmiljöer till 2020 i förhållande till 1998. Vägverket konstaterar att detta är ett mål som blir svårt att nå, något som Miljöpartiet länge har påpekat. För uppnå målet är åtgärder i den byggda miljön som minskar inslaget av bilism nödvändiga. Hit hör trafiklösningar som gör kollektiva transporter till det självklara valet. Detta är en bra strategi inte bara ur bullersynpunkt, det hjälper även till att klara andra mål såsom klimatmålet. För att stärka arbetet med bullerfrågor i samhällsplaneringen föreslår Miljöpartiet en särskild ökning av anslaget till Boverket med 10 miljoner kronor per år under perioden 2010–2012.

Radonåtgärder

Antalet småhus med en radonhalt överstigande 200Bq/m³ har uppskattats till ca 280 000 och antalet bostäder i flerbostadshus som har radonhalter över 200 Bq/m³ till 150 000. Beräkningar från Strålsäkerhetsmyndigheten har visat att

Fel! Okänt namn på

200 lungcancerfall per år skulle kunna förhindras om samtliga bostäder över riktvärdet åtgärdas. Miljöpartiet menar att det finns all anledning att skynda på åtgärdsprogrammet. Vi föreslår en informationskampanj för att öka kunskapen om riskerna. En framgångsrik kampanj leder till en ökad efterfrågan på bidrag varför anslaget till detta även ökas. Vårt förslag är att anslaget för åtgärder mot radon i bostäder ökas med 5 miljoner kronor årligen 2010–2012.

Fonden för fukt- och mögelskador

Den borgerliga regeringen bestämde sig tidigt för att det inte längre fanns några problem med fukt och mögelskador i vårt land. De senaste åren har dock skandalerna med felkonstruerade hus och allvarliga fukt- och mögelskador nästan stått på kö i medierna. Att i det läget stå fast vid att avveckla fonden för fukt- och mögelskador är svårt att förstå. Miljöpartiet delar inte regeringens uppfattning när det gäller behovet av finansiering av fukt- och mögelåtgärder.

Regeringen bör ta upp en diskussion med byggnadsindustrin om en ny medfinansiering till fonden. För att ha utrymme för en sådan strategi krävs ett mindre statligt kapital och en organisation. Miljöpartiet anvisar i sitt budgetförslag 10 miljoner kronor årligen 2010–2012 som en start för detta arbete.

Betsi

Boverkets pågående uppdrag från regeringen att kartlägga inomhusmiljön i landet, bebyggelsens energianvändning, teknisk status och innemiljö (Betsi), ska enligt planeringen slutredovisas hösten 2009. Det är av yttersta vikt att denna redovisning följs upp och fördjupas samt att åtgärder vidtas. Inledningsvis krävs enbart för själva uppföljningen 5 miljoner kronor 2010, 3 miljoner kronor 2011 och 1 miljon kronor 2012, vilket vi anslår inom Boverkets ram. Tillståndet i byggnadsbeståndet i Sverige är inte uppmuntrande, och det kommer att krävas olika former av offentliga stimulanser framöver för att få igång åtgärder i en takt som minimerar hälsoeffekterna av dåliga inomhusmiljöer.

Sammanfattning av anslagsförändringar

Miljoner kronor		Anslagsförändringar		
Anslag		2010	2011	2012
2:1	Boverket	225	323	421
2:2	Radonsanering	5	5	5
Summa för utgiftsområdet		230	328	426
Specifikation av anslag 2:1		2010	2011	2012
	Planeringsstöd	200	200	200
	Hissbidrag		100	200
	Bulleråtgärder	10	10	10
	Fonden för fukt och mögelskador	10	10	10
	Betsi uppföljning	5	3	1
Summa		225	323	421

Som en del i miljömålsarbetet föreslår Miljöpartiet ett kunskapsutvecklingsprogram för fysisk planering på 200 miljoner kronor per år. Boverket tillförs också medel för ett kompetenscenter för bullerfrågor och för att följa upp Betsiprogrammet. Vi vill återinföra fonden för fukt- och mögelskador och bidraget för tillgänglighetsanpassning av hissar. Vi ökar också anslaget för radonsaneringsåtgärder.

Stockholm den 5 oktober 2009

Jan Lindholm (mp)

Ulf Holm (mp)

Helena Leander (mp)